

Yttrande/Remissvar
Datum 2022-02-03

Diarienummer
S2021/04102

Handläggare
Sophie Rodebjer Cairns
Julia Backlund
Anna Broman
Björn Hedqvist
Lena Ljungkrona-Falk
Andrea Mikkelsen
Karola Persson
Åsa Sidibeh Zetterlund
Inger Öhlund

Dietisternas Riksförbund

Börja med barnen! Följa upp hälsa och dela information för en god och nära vård

Dietisternas riksförbund (DRF) tackar för möjligheterna att få ta del av och lämna synpunkter på slutbetänkandet *Börja med barnen! Följa upp hälsa och dela information för en god och nära vård* SOU 2021:78.

I september 2021 svarade vi på delbetänkandet *Börja med barnen! En sammanhållen god och nära vård för barn och unga* (SOU 2021:34). Vi är även delaktiga i den förstudie som syftar till att se över möjligheten för hur ett nationellt hälsovårdsprogram för barn och unga kan utformas och implementeras efter förslag som uppkom under utredningen *En sammanhållen god och nära vård för barn och unga* (SOU 2021:34).

Vi upplever inte att kopplingen mellan de ovanstående och det pågående arbetet speglas fullt ut i slutbetänkandet? Men vi tolkar det som att allt hör samman och att slutbetänkandet inte utelämnar detta, utan har som huvudfokus att se över infrastrukturen för hur informationsdelning ska kunna uppdateras och samordnas i enlighet med denna nya hälsoreform för våra barn och unga.

Vi instämmer i slutsatsen från den analys som presenteras över hur informationsdelning går till idag att det saknas systematisk uppföljning för barns och ungas hälsa både inom och utanför vården. Om de olika system som idag innehåller uppgifter som är relevanta för att stärka stödet för de barn och unga själva om de bara hade bättre interoperabilitet, ser vi det som en självklar utveckling. Likaså att kunna nyttja denna information på ett säkert vis för att aggregera hälsodata för att få bättre underlag att svara på olika forskningsfrågor som kan gagna både nuvarande och kommande generationer.

Det vi saknar i slutbetänkandet är hur vi går från nulägesanalysen och de brister som påpekas gällande till exempel, informationsdelningen mellan barn- och ungdomshälsovårdens aktörer eller att det behövs ett krafttag för att både utveckla och använda nationellt fastställda termer i dokumentationsprocessen, till den framtidsvision som hälsoreformen kan leda till. Hur ska till exempel data från olika register användas? Om de ska samköras, så som visionen säger, vem/vilka bär då ansvaret för dess ingående data?

När vi växlar från ett sjukvårdsdominerat till ett förebyggande, vidare till ett hälsofrämjande perspektiv ändras synen på vad hälsa innebär. Som dietister har vi alltid haft med oss dessa tre perspektiv vilket återspeglas i vår vision: Visionen talar om alla människors rätt att tillgodose sitt energi- och näringsbehov. För god hälsa och livskvalitet, och för att förebygga, behandla eller lindra sjukdom.

Vi välkomnar att vi på bred front lägger större tonvikt vid det hälsofrämjande så som denna reform förespråkar. Inom vår yrkeskår kan det ibland vara sömlösa skiften mellan praktiker som bedriver högspecialiserad vård och som aktivt arbetar för hälsosam kost och matglädje. Den balansgången är inte lika lätt att få till när vi pratar om att se över hur vården som system ska förändras för att bli mer hälsofrämjande. Vi ser här en risk om man inte identifierar de olika kompetenserna som krävs på rätt nivå och om de inte får resurserna att spela sina roller till fullo. Här vill vi igen gärna hänvisa till vårt tidigare remissvar gällande *Börja med barnen! En sammanhållen god och nära vård för barn och unga (SOU 2021:34)*.

Att utredningens förslag som läggs fram ska gå i linje med den internationella utvecklingen på hälsodataområdet ser vi som en självklarhet.

Som en direkt kommentar på detta vill vi lyfta att DRF:s arbetsgrupp för Informatik & Etisk Kodex arbetat fram ett gemensamt fackspråk för dietister. Baserat på den amerikanska dietistorganisationen "The Academy of Nutrition and Dietetics" har gruppen utvecklat en standardiserad modell för dietisters arbete, den så kallade Nutritionsbehandlingsprocessen (NCP).

Sedan 2010 arbetar gruppen med att stödja svenska dietister i implementeringen av NCP och NCPT. En tillhörande terminologi (NCPT), det vill säga ett unikt standardiserat språk för dietisters arbete och dokumentation. Som första dietistorganisation i Europa översatte DRF 2010-2011 i samarbete med Karolinska Universitetssjukhuset NCPT (dåvarande IDNT). Denna terminologi revideras regelbundet i enlighet med The Academys uppdateringar, och den senaste revideringen gjordes 2017.

Vi vill självklart vara behjälpliga på alla sätt vi kan för att vår dokumentation ska komma till nytta enligt de förändringar som föreslås i slutbetänkandet.

Dietisternas Riksförbund

Ordförande

Sophie Rodebjer Cairns

Sakkunniga

Julia Backlund, Anna Broman, Björn Hedqvist, Lena Ljungkrona-Falk, Andrea Mikkelsen, Karola Persson, Åsa Sidibeh Zetterlund, och Inger Öhlund

Angående remiss SOU 2021:78 Börja med barnen! Följ upp hälsa och dela information för en god och nära vård

Remissvaren ska ha kommit in till Socialdepartementet senast den 4 februari 2022. Svaren bör lämnas per e-post till s.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till s.fs@regeringskansliet.se. Ange diarienummer S2021/04102 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats. I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet. Om remissen är begränsad till en viss del av betänkandet, anges detta inom parentes efter remissinstansens namn i remisslistan. En sådan begränsning hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar.

*Torkel Nyman
Departementsråd*